

опознається як содержащий гласный /з/ (на шестом месте). Среди ответов носителей АЕ подобного опознания не отмечено. Судя по ответам аудиторів-американцев, они отождествляют гласный с фонемой /з/ только в соседстве с /г/, что лишний раз подтверждает ограниченную дистрибуцию данной фонемы в АЕ.

На третьем месте – фонема /л/. Мы склонны считать, что такое распознавание связано с расположением безударного гласного после /с/ и, предположительно, /з/, а также с реализацией в суффиксе “-ion”.

Интересно, что аудиторы-фонетисты распознают гласный в указанном суффиксе как /е/. В данном случае сказывается разница фонетических систем родного языка и АЕ: английский [ɪ] оценивается как е-образный, поскольку [ɪ] и [e] носители родного языка скорее отнесут к аллофонам фонемы /е/ в силу особой близости их акустических характеристик [Кузнецов 1997, с. 124-125].

На четвертом месте – фонема /ʊ/. Такое распознавание связано с расположением безударного гласного перед плавным сонорным /л/. Известно, что плавный латеральный в поствокальной позиции уподобляется /ʊ/ по своим акустическим характеристикам. При этом поствокальному латеральному не обязательно должен предшествовать /ʊ/ - например, “hill” [Андросова 2001]. Похоже, предыдущий /л/ аналогично влияет на восприятие гласного на месте [ə].

Несколько реже (на пятом месте) безударный гласный в соседстве с /л/ опознается как /ɔ/. Такое опознание характерно в основном для аудиторів-фонетистов, что также можно объяснить особенностями фонетической системы родного языка, а именно возможностью реализации русского гласного /о/ звукотипе [ɔ] в некоторых контекстах [Кузнецов 1997, с. 115], следовательно, малым акустическим расстоянием между указанными гласными. Стимулы, опознание которых находится на седьмом, восьмом и девятом местах, можно отнести к случайному опознанию.

Вывод: проведенный аудиторский (перцептивный) анализ показывает, что распространение гласного [ə] в спонтанной речи достаточно широко. Самыми частыми областями распространения нейтрального гласного является безударное абсолютное начало в словах типа “opponent”, “about” (префикс “a-”, “an-”), “eleven”, суффиксы “-able”, “-al”, “-ous” в словах “comfortable”, “coastal”, “dangerous”. Вопреки традиционному мнению, в суффиксах “-an”, “-ian”, “-ean”, “-ant”, “-ent”, “-ence” / “-ance”, “-ment”, а также в служебных словах “and”, “that”, “at”, “can”, “have”, “had” наряду с гласным [ə] часто реализуется е-образный гласный, а в суффиксе “-ful” - о-образный гласный.

Перспективным направлением считаем исследование женских и мужских реализаций модифицированного центрального гласного, а также проведение спектрального анализа вариативного произнесения нейтрального [ə].

Литература

- Андросова С. В. Аллофонное варьирование согласных фонем в спонтанной речи. Дис. канд. филол. наук. Благовещенск: 2001. Бондарко Л. В. Фонетическое описание языка и фонологическое описание речи. Л.: 1981. Бондарко Л. В. Фонетический Фонд русского языка – теоретические и прикладные аспекты // Экспериментально-фонетический анализ речи. Вып. 3. Санкт-Петербург. СПб.: Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 1997. с.13-29. Зиндер Л. Р. Общая фонетика. М.: 1979. Касевич В. Б. Фонологические проблемы общего и восточного языкознания. М.: 1983. 296 с. Кузнецов В. И. Взаимосвязь качественных и количественных характеристик сегментов связной речи // Экспериментально-фонетический анализ речи. Вып. 3 Санкт-Петербург. СПб.: Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 1997. с. 122-132. Маслов Ю. С. Введение в языкознание. М.: 1997. 272 с. Соколова М. А., Гинтовт К. П., Тихонова И. С., Тихонова Р. М. Теоретическая фонетика английского языка. М.: 1996. 286 с. Торсуев Г. П. Фонетика английского языка. М.: 1970. 331 с. Шамина Е. А. Дистрибуция лабиальных в фонетическом и фоносемантическом отношении (статистико-экспериментальное исследование на материале английского языка). Канд. дис. Л.: 1988. 521 с. Шахбагова Д. А. Фонетическая система английского языка в диахронии и синхронии (на материале британского, американского, австралийского, канадского вариантов английского языка). М.: 1992. 284 с. Эрдели Н. Б. О нейтральном гласном в английском языке // Филол. науки, 1960, №1. с. 68-79. Gimson A.C. An introduction to the Pronunciation of English. L., 1980. Jones D. The pronunciation of English. Cambridge, 1966. Knowles G. Patterns of Spoken English. An Introduction to English phonetics. Longman. London, New York: 1987. 262 pp. Laver J. Principles of Phonetics. Cambridge University Press, 2004. 707 pp.

ШКИДА І. Г.

(Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

НОМИНАТИВНИЙ АСПЕКТ В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПОНЬЯТЬ «OSSI» І «WESSI» У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У статті на основі теорії номінації встановлено зміст та когнітивно-комунікативний потенціал понять «Ossi» і «Wessi» в сучасній німецькій мові. Виникнення та особливості репрезентації цих понять в німецькому лінгвокультурному просторі досліджено методом контекстуальної інтерпретації.

Ключові слова: номен, «Ossi», «Wessi», внутрішня / зовнішня форма, номінативний акт.

Шкида І. Г. Номинативный аспект в интерпретации понятий «Ossi» и «Wessi» в современном немецком языке. В статье на основе теории номинации установлено содержание и когнитивно-коммуникативный потенциал понятий «Ossi» и

«Wessi» в современном немецком языке. Возникновение и особенности репрезентации этих понятий в немецком лингвокультурном пространстве исследованы методом контекстуальной интерпретации.

Ключевые слова: *номен, «Ossi», «Wessi», внутренняя / внешняя форма, номинативный акт.*

Shikida I. G. The naming aspect in the interpretation of the concepts «Ossi» and «Wessi» in the modern German language. This paper investigates based on the Theory of Naming the content of the conceptual structure and the cognitive and communicative potential of the concepts «Ossi» and «Wessi» in the modern German language. The origin and representative traits of these concepts in the German linguistic and cultural space are analyzed on the contextual interpretation.

Key words: *nomen, «Ossi», «Wessi», internal / external form, act of expression.*

Об'єктом дослідження у статті є **номени** «Ossi» і «Wessi» в сучасній німецькій мові; **предметом** – **їхній** когнітивно-комунікативний потенціал. **Мета** статті полягає у встановленні основ виникнення та особливостей використання зазначених номенів в німецькому лінгвокультурному просторі.

Теорія номінації вивчає загальні закономірності утворення *номінативних одиниць* і дає відповідь на питання, як у процесі називання взаємодіють мова, мислення і дійсність [Телия 1990, с. 336]. Основою цієї теорії є положення про те, що людина об'єктивує свої думки і уявлення про навколишній світ у процесі його пізнання за допомогою мовних знаків, конкретне значення яких втілюється у конкретних формах.

Номінативними одиницями традиційно вважаються слова і словосполучення. Вони позначають окремі явища, предмети і ознаки. Речення і текст можуть розглядатися як номінативні одиниці особливого типу. Ними називають окремі ситуації і факти. Номінативні одиниці виникають у результаті *номінативного акту* – складного мовленнєво-мисленнєвого процесу, під час якого створюються назви для «ментальної репрезентації сутностей, що відносяться до світу речей» (Переклад тут і далі наш. – **I. Ш.**) [Кубрякова 1984, с. 126].

Номінативні одиниці створюються для позначення існуючої у свідомості мовців інформації. Ця інформація активується під час використання номінативної одиниці та відповідає її *значенню*, яке є «суб'єктивним образом об'єктивної реальності» або «ментальним конструктом», «інтерпретацією об'єктивного факту» [Жаботинская 2010, с. 7-8].

Виразення значення певної номінативної одиниці відбувається одним із трьох способів: 1) невмотивована мовна одиниця пов'язана зі своїм значенням «напрямую», зовнішня її форма жодним чином не вказує на значення; 2) вмотивована мовна одиниця може бути пов'язана зі своїм значенням через: а) зовнішню форму (коли звукова форма слова «підказує» його значення, напр., у словах-ономатопеях чи явищі звукового символізму) і б) внутрішню форму.

Внутрішня форма – це фрагмент значення, покладений в основу найменування, головна ознака названого предмета чи явища. Поняття внутрішньої форми, тепер центральне у теорії номінації, виникло у вченні В. фон Гумбольдта і було розроблене О.О. Потебнею. О.О. Потебня розрізняв більш «близьке» і більш «далеке» значення слова. Близьке значення співвідноситься із внутрішньою формою, це конвенційне, системне, «основне» значення слова. Далеке ж значення співвідноситься з концептом і вміщує всю інформацію, активовану словом у свідомості мовців [Потебня 1989, напр. с. 131-133]. О.О. Потебня вважав слово «значення» недостатньо точним, оскільки те, що означає слово, не обов'язково завжди дорівнює тому, що воно іменує. Нарощення значення вимагає становлення смислів [Карманова 2009, с. 37].

«Внутрішня форма інформативно вужча за те значення, яке слово активує у мисленні. [...] Внутрішня форма номінативної одиниці явлена у її зовнішній формі та має свою поняттєву структуру, відому як ономасіологічна модель». Ономасіологічний / номінативний базис і ономасіологічна / номінативна ознака, а також факультативна предикативна зв'язка між ними складають ономасіологічну модель. Мовна «одиниця, пов'язана зі своїм значенням через внутрішню форму, має *номінативне значення*» [Жаботинская 2010, с. 8-9].

На позначення таких мовних одиниць, що пов'язані зі своїм значенням через внутрішню форму і мають номінативне значення, ми обираємо лінгвістичний термін «*номен*». При цьому пропонуємо визначати *номінацію* як процес створення і закріплення мовних найменувань за фрагментами реальності, а *номеном* – називати мовну одиницю, утворену в процесі називання. На нашу думку цей термін називає і відображає сутність цього особливого типу номінативних одиниць. Зокрема, він визначає природу комунікативних одиниць «Ossi» і «Wessi» як репрезентацій явища соціальної дійсності (німецької культури).

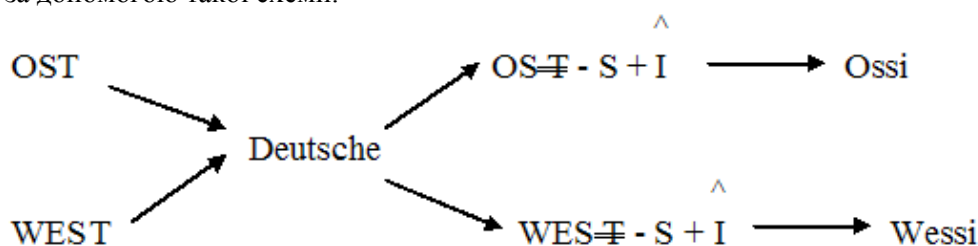
Етимологія цього потенційного терміну містить номінативний компонент. За даними комп'ютерного словника «Lingvo» слово *nōmen* (*n*) мало в латинській мові 13 значень, серед них такі: 1) ім'я, назва, найменування; 2) родове ім'я (друга частина складного імені у древніх римлян); 3) звання, титул; 4) іменник; слово, термін; 5) рід; 6) народ, нація або країна; 7) людина, особа; 8) слава. Перше значення збереглося у більшості європейських мов (пор. англ. *nomen*, нім. *Nomen*, фр. *nom*, італ. *nome*).

Друге – тільки в англійській, у французькій мові, окрім імені, під номеном розуміють також прізвище, знатний рід або іменник, а німецька мова створила значення «збірного позначення для іменника і прикметника» («*Nomen, das; -s, -u. ...mina (lat.): (Sprachw.) 1. Substantiv. 2. Deklinierbares Wort, das weder Pronomen noch Artikel ist (Zusammenfassende Bez. für Substantiv und Adjektiv)*») [DUDEN 2007, с. 707]. Останнє значення являє собою «реалізацію» понятійної структури внутрішньої форми номінативної одиниці – базису (іменник) і ознаки (прикметник).

У результаті процесу номінації (присвоєння імені) для вираження певного поняття, явища природної або соціальної дійсності його значення закріплюються за певним словом. «Образи об'єктів [...] стають основою когнітивних структур, маркованих номінативною одиницею», а «виявлення значення слова відбувається в процесі його використання» [Скідченко 1998, с. 100; 98].

У когнітивно-дискурсивній парадигмі сучасної лінгвістики центральна увага приділяється двом найважливішим функціям мови – когнітивній і комунікативній. Дослідження першої з них передбачає «опис (мовного – **I. III.**) явища та його ролі в процесі пізнання навколишнього світу у фіксації структур знання й досвіду, в актах сприйняття та осмислення дійсності», другої – «аналіз тих завдань, які вона (людина – **I. III.**) вирішує у процесі реалізації мовленнєвих актів» [Шаронова 2010, с. 192]. Наукові пошуки у напрямку «від системи номінативних засобів до функціонування їх у мовленні уможлиблює глибше проникнення в системність (мови – **I. III.**)» [Колоїз 2007, с. 5].

Номені «Ossi» і «Wessi» є мовними репрезентаціями специфічно німецьких культурних концептів *OST* і *WEST*. Їх семантико-когнітивну реалізацію у формі цих особливих номінативних одиниць можна зобразити за допомогою такої схеми:

Зі схеми видно, що номені «Ossi» і «Wessi» виникли як реакція на поділ Німеччини на Східну та Західну. У процесі пізнання цієї нової ситуації у носіїв німецької мови виникла потреба створити окремі слова на позначення жителів східної та західної частини країни.

Слід відзначити двоступеневість цього номінативного акту. Слова «Ossi» і «Wessi» утворені від відприкметникових іменників *Ostdeutsche/r* і *Westdeutsche/r* відповідно, які нейтрально називають жителя / жительку східно- або західнонімецьких федеральних земель. Сема у пар слів «*Ostdeutsche/r*» і «*Westdeutsche/r*» та «Ossi» і «Wessi» однакова, обидві фіксують досвід життя у розділеній Німеччині 1949-1989рр. та її Возз'єднання у 1989/1990р. Проте сприйняття і осмислення цього феномену дійсності відбувається у різних ракурсах. Їхній зміст відрізняється за конотацією, яка у «Ossi» і «Wessi» (часто) негативна ((oft) *abwertend*) [DUDEN 2007], що підкреслюється утворенням їх за допомогою зменшувального суфікса -i.

Відмінності у зовнішній формі, згідно вище описаних теоретичних положень, неминуче означають, що внутрішні форми цих слів також не ідентичні. Відповідно, та інформація, передати яку покликане їхнє використання, суттєво відрізняється. Так, зовнішня форма композит «*Ostdeutsche/r*» і «*Westdeutsche/r*» (ми також можемо визначити їх номенами) чітко вказує на те, що їхнє значення складається зі значень слів *Ost* або *West* і слова *Deutsche/r*. Їхня внутрішня форма має поняттєву структуру: «німець (базис) є (зв'язка) східний або західний (ознака)».

Внутрішня форма номенів «Ossi» і «Wessi» явлена натомість не настільки конкретно у їхніх зовнішніх формах. Базис і ознака пов'язані відношенням походження: «особа зі Сходу/Заходу». Основна означувана сутність, основа найменування принципово відмінна, пор. «німець» і «особа». Отже, рівень абстрактності значення номенів «Ossi» і «Wessi» вищий. На нашу думку це потенційно розширює діапазон інтерпретаційних можливостей. Чим абстрактніше значення слова, тим більш суб'єктивний образ дійсності викликатиме його використання, тим більше різних асоціацій воно може викликати в контексті. «Асоціації, які виникають під час використання лінгвістичної одиниці, в рамках певного контексту приводять до символізації поняття» [Козловский 2010, с. 23]. За рахунок цього, однак, досягається певна «неконтрольованість» процесу номінації, коли близьке значення слова на все більшу відстань відокремлюється від далекого, постійно набуваючи нових контекстуальних компонентів.

Таким чином, від вибору назви для факту об'єктивної дійсності у висловленні залежить спосіб його інтерпретації. «Процес інтерпретації мовної одиниці заснований на тому, що вибору конкретної [...]

одиниці передую конкретна когнітивна операція» [Козловский 2010, с. 20]. Намагання ж зрозуміти, проаналізувати, інтерпретувати самі номен перетворюється на «інтерпретацію інтерпретації». Розглянемо декілька прикладів, взятих з корпусу електронного словникового ресурсу Лейпцігського університету [<http://wortschatz.uni-leipzig.de>]. Пор.:

1. «Ostdeutsche/r» і «Westdeutsche/r» vs. «Ossi» і «Wessi»:

a. Vor dem Landgericht Leipzig streiten ein **Westdeutscher** und ein **Ostdeutscher** um die Rechte an dem Fußgängersignalgeber der DDR [sueddeutsche.de, 07.06.2005].

b. Vor dem Landgericht Leipzig klagt heute **Wessi** Markus Heckhausen gegen **Ossi** Joachim Roßberg [waz.de, 07.06.2005].

2. «Ostdeutsche/r» vs. «Ossi»:

a. Sollte neben Angela Merkel noch ein **Ostdeutscher** ins Kabinett? [berlinonline.de, 26.06.2005].

b. Aber eine **Ossi** als Kanzler, armes Deutschland [spiegel.de, 20.08.2005].

c. Keiner sagt, er sei befähigt, obwohl er **Ostdeutscher** ist [berlinonline.de, 04.11.2005].

d. Der **Ossi** ist einfühlsam, direkt und verteidigt die guten Seiten seiner untergegangenen Republik [archiv.tagesspiegel.de, 12.04.2005].

3. «Westdeutsche/r» vs. «Wessi»:

a. Konnte nur ein **Westdeutscher** «Das Leben der anderen» drehen? [faz.net, 11.05.2006].

b. Das hat übrigens ein **Wessi** verfasst [sueddeutsche.de, 29.10.2005].

З когнітивно-прагматичної точки зору використання лінгвістичної одиниці співвідноситься з цілями, мотивами та очікуваннями мовця [Козловский 2010, с. 22]. У випадку номенів «Ostdeutsche/r» і «Westdeutsche/r» категорія походження («німець») належить до концептуальної сутності, у номенах «Ossi» і «Wessi» вона виконує функції ознаки («Схід/Захід»). Тому номен «Ostdeutsche/r» і «Westdeutsche/r» викликають у свідомості німців інформацію про їхню національну *спільноту*. Їхнє значення, незважаючи на ознаку, що розділяє, диференціює між східними і західними, залишається інтегральним, цілісність ментального конструкту «єдності» не порушується. Поняттєва категорія «нації» в основі цих номенів є запорукою їхньої інтерпретації в якості об'єднуючого чинника.

Вибір номенів «Ostdeutsche/r» і «Westdeutsche/r» у контексті говорить про те, що йому передую когнітивна операція висвітлення *спільних* ознак. Автор висловлювання має на меті нейтралізувати відмінності, зняти їхній конфліктогенний потенціал, усунувши їх на задній план, і викликати «заспокійливі» асоціації (див. прикл. 1a і 1b).

Номен «Ossi» і «Wessi» активують натомість значення *поділу* Німеччини [пор. Dittmar, Bredel 1999, с. 116], пор.: *Gibt es ein gesamtdeutsches Grinsen, wenn nicht Ossi bei Ossi und Wessi bei Wessi steht?* [archiv.tagesspiegel.de, 22.08.2005]. Їхнє вживання свідчить про когнітивну операцію висвітлення *відмінностей* між східними і західними німцями в основі висловлення. Першочергову роль відіграє при цьому не нейтралізація ознак у порівнянні, мета автора – надати вираженню понять гостроти, експресії. Тому він прагне сфокусувати увагу на провокаційних моментах (див. прикл. 2a і 3a), обираючи номен «Ossi» і «Wessi», намагається створити конфлікт (прикл. 2b і 2c), іронічно висміяти (прикл. 2d), викликати посмішку та амбівалентні асоціації (прикл. 2a і 2b).

З поданих вище прикладів видно, що ідентифікаційні схеми персоніфікації (1b і 2b), класифікації (1a, 2a, 3a і 3b) та характеристичні (2c і 2d) (див. концепцію базисних фреймів [напр. Жаботинская 2009]) однаково можливі як для номенів «Ostdeutsche/r» і «Westdeutsche/r», так і для номенів «Ossi» і «Wessi». Їхній вибір у висловленні регулюється передусім когнітивно-прагматичними установками. В залежності від мети мовця акцентується об'єднуючий або, навпаки, розділюючий компонент значення.

Висновки. Застосування термінів теорії номінації до інтерпретації понять «Ossi» і «Wessi» є результативним і відзначається теоретичною новизною. Термін *номен* позначає номінативні одиниці, пов'язані зі своїм значенням через внутрішню форму. Мовні факти свідчать, що номен «Ossi» і «Wessi» передають знання про поділ і об'єднання Німеччини, зберігаючи у своїй поняттєвій структурі ознаку поділу. Вживання цих номенів є наслідком мисленнєвої (когнітивної) операції мовця, смисл якої може полягати, наприклад, у вираженні іронії, підкресленні комічного, протиріч, контрастів, насмішок тощо у стосунках між східними та західними німцями.

Перспективи подальшого дослідження можуть бути пов'язані з поглибленням вивчення значення номенів «Ossi» і «Wessi» через встановлення їхніх концептуальних, у тому числі лінгвокультурологічних і символічних смислів.

Література

Жаботинская С.А. Лингвокогнитивный подход к анализу номинативных процессов / С.А. Жаботинская // Вісник ХНУ. – 2010. – № 928. – С. 6-20. Жаботинская С.А. Ономазиологические модели и событийные схемы / С.А. Жаботинская // Вісник ХНУ. – 2009. – № 837. – С. 3-14. Карманова З.Я. О смысловом потенциале слова (в развитие идей А.А. Потебни) / З.Я. Карманова // Весник Челябинского государственного университета. – 2009. – № 10 (148). – С. 36-43. Козловский В.В. Когнитивно-прагматический аспект грамматики (на материале современного немецкого языка) / В.В. Козловский // Когниция,

коммуникация, дискурс. – 2010. – № 2. – С. 18-23. Колоїз Ж.В. Українська оказіональна деривація / Ж.В. Колоїз. – К. : Акцент, 2007. – 311 с. Кубрякова Е.С. Актуальные проблемы современной семантики / Е.С. Кубрякова. – М. : МГПИИЯ, 1984. – 130 с. Потебня А.А. Мысль и язык / А.А. Потебня // Слово и миф. – М.: Правда, 1989. – С. 17-200. Свідченко О.А. Вторинна номінація як засіб вираження соціального статусу в сучасній англійській мові / О. А. Свідченко // Мовні і концептуальні картини світу: Зб. наук. праць. – К., 1998. – С. 95-105. Телия В.Н. Номинация / В.Н. Телия // Лингвистический энциклопедический словарь / [отв. ред. В.Н. Ярцева]. – М. : Сов. энциклопедия, 1990. – С. 336-337. Шаронова О.В. Про медитативну функцію стійких номіновальних комплексів у німецькій мові / О. В. Шаронова // Вісник ХНУ. – 2010. – № 928. – С. 192-197. Dittmar N., Bredel U. Die Sprachmauer. Die Verarbeitung der Wende und ihrer Folgen in Gesprächen mit Ost- und WestberlinerInnen / N. Dittmar, U. Bredel. – Berlin : Weidler, 1999. – 207 S. [Duden. Deutsches Universalwörterbuch](#). – Mannh.-Lpz.-Wien-Zürich: Duden, 2007.

ЯЦЕНКО П. І.

(Запорізький національний університет)

СУРЯДНО-ПІДРЯДНИЙ ПОЛІНОМ У МАСМЕДІАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ

У статті представлений сурядно-підрядний поліном у номінативному та комунікативному аспектах. Дослідження проводилося на матеріалі сучасної німецької мови.

Ключові слова: сурядно-підрядний поліном, масмедіальний дискурс, модель речення.

Яценко П. И. Сочинительно-подчинительный полином в массмедиальном дискурсе. В статье представлен сочинительно-подчинительный полином в номинативном и коммуникативном аспектах. Исследование проводилось на материале современного немецкого языка.

Ключевые слова: сочинительно-подчинительный полином, массмедиальный дискурс, модель предложения.

Yatsenko P. I. Coordinative-subordinate polynom in the mass medial discourse. Coordinative-subordinate polynom in the nominative and communicative aspects is represented in the article. The research was made on the basis of modern German language.

Key words: coordinative-subordinate polynom, mass medial discourse, model of a sentence.

На сучасному етапі розвитку мовознавства домінує синкретичний підхід до вивчення мовних одиниць, тобто їх комплексне дослідження у номінативному (структурному, семантичному) та комунікативному аспектах ([Корбозерова 2003, с. 245; Приходько 2002, с. 10; Креге 1998, с. 168] тощо). Порівняно з минулими сторіччями, коли основна увага концентрувалася навколо простого речення, його складових, таксономії тощо, сьогодні особлива увага приділяється формуванню складного речення, його моделюванню та функціонуванню у різних дискурсах (напр. [Тестелець 2001, с. 102; Meibauer 2001, с. 30] тощо).

Виходячи зі всього зазначеного **метою** цієї роботи стало висвітлення номінативної та комунікативної організації сурядно-підрядного поліному (далі СПП), як різновиду складного речення, до структури якого входять мінімум два головних та одне підрядне. При цьому пошук СПП проводився виключно в масмедіальному дискурсі, а саме в часописах та газетах останніх 15 років.

Завданнями, які вирішуються в цьому доробку, стали вивчення специфіки масмедіального дискурсу та виокремлення характерних для нього рис, які експлікуються в СПП; встановлення найпоширеніших моделей СПП та відношень між його складовими; аналіз репрезентації семантичних функцій у цьому виді складного речення; опис комунікативної організації СПП масмедіального дискурсу.

Об'єктом статті є сурядно-підрядний поліном сучасної німецької мови у масмедіальному дискурсі, а **предметом** – номінативна та комунікативна організація СПП, як різновиду складного речення.

Актуальність дослідження зумовлена, з одного боку, недостатнім вивченням СПП в загалі, оскільки воно виділяється не всіма науковцями та на сьогоднішній момент не має ґрунтовних доробок, які б надали детальну характеристику цьому виду речень, з іншого боку, відсутністю досліджень СПП саме у масмедіальній площині.

При дослідженні “медіамовлення” [Добросклонская 2007, с. 9] та, ширше, масмедіального, “медійного” [Тирон 2010, с. 105] дискурсу інколи розмежовують письмовий вид, усний (радіо- та теледискурс) та інтернет-дискурс [Тирон 2010, с. 106]. Досліджуючи в цій роботі виключно письмовий вид масмедіального дискурсу (далі ММД), особливо цікавими є газетний та часописний підвиди. Виділяючи серед основних ознак газетного дискурсу його еkleктичність, що полягає в сполученні експресивності та стандарту в широкому сенсі, А. І. Приходько та О. А. Холміна розрізняють інформаційні повідомлення та передові статті, наголошуючи на спорідненості інформаційних блоків науково-ділового стилю, а передових повідомлень – художній прозі [Приходько 2008, с. 151-152]. Через значний розмір сферою вживання СПП у ММД, газетному й часописному підвидах, є інформаційний блок, але і в ньому СПП є нечастим.